

Kolega

INFORMATOR ZRZESZENIA ZAWODOW BUDOWLANYCH

NUMER: 19 - KWIECIEŃ 2009

1 Maj - twoj dzien

Święto Pracy – 1 maja – kojarzy się często z pochodami z czasów „komuny”, na których obecność była obowiązkowa.

U nas obecność nie jest obowiązkowa, dzień ten w Danii jest wolny płatny cały lub połowa dnia pracy. Rozpoczynamy wspólnym śniadaniem i programem artystycznym, a potem wspólnym marszem do Fælledparken. Znajdziesz nas w hali pod polskimi szyldami.

Na przełomie XIX i XX wieku jednym z najważniejszych problemów tworzącego się ruchu robotniczego była walka o 8 godzinny dzień pracy. Najbardziej widoczna była w USA. Należy przy tym pamiętać o związkach zawodowych i całym ruchu robotniczym, który był jeszcze słaby.

Właściciele fabryk tak samo jak rząd niechętnie patrzyli na tworzący się ruch robotniczy. W ich mniemaniu robotnik miał pozostać na wieki posłusznym i służącym dodatkiem do maszyny, jego życie miało być w rękach właściciela, który z łaski wypłacał mu niedźną jałmużnę.

Zdarzało się, że dochodziło do drastycznych „rozwiązań”, kiedy to przywódcy czy działacze związków byli atakowani przez wynajętych zbirów lub po prostu znikali. Kapitalistom nie zależało na robotnikach, którzy są zorganizowani i walczą o swoje prawa, to przecież zmniejsza

Wszystkich chetnych zapraszamy na spotkanie 1 majowe od godz. 8.30 na ulicy BRAGESGADE 5, 2200 KBH N, w hali NØRREBRO HALLEN

zyski. Na zjeździe Federacji Zorganizowanych Związków Zawodowych i Robotniczych USA i Kanady w 1884 roku jednogłośnie przyjęto rezolucję, która mówiła: „ze

począwszy od 1 maja 1886 roku ustawy o dniu pracy będą trwały 8 godzin i zaleca organizacja robotniczym aby w wymienionym czasie dostosowały ustawy swych

okregow do tej rezolucji”.

Byl to poczatek radykalnej walki o skrocenie czasu pracy i zarazem poczatek Swieta 1 maja.

W tym znamionym pierwszym dniu 1 maja robotnicy w wszystkich osrodkach przemyslowych rzucili prace, zadajac 8 godzinnego dnia pracy. Strajki doprowadzily do skrocenia czsu pracy w wielu fabrykach. Wiadomym bylo ze zaden bogaty nie bedzie patrzyl spokojnie, gdy robotnicy strajkuja i zmuszaja go do ustestw. Na dzien 1 maja zmobilizowana olbrzymia ilosc policjantow, prywatnych detektywow i specjalnych agentow. Mieli oni za zadanie pomoc w rozbiciu strajkow. Najsilniejszym osrodkiem strajkow i swoim centrum ruchu robotniczego w owym czasie bylo Chicago i tam doszlo do pierwszych rozruchow. 3 maja w fabryce zniwiarek policja bez

ostrzezenia otworzyla ogien do robotnikow – zginely cztery osoby, a wielu zostalo rannych. Nastepnego dnia na placu Haymerket zorganizowano manifestacje przeciwko brutalnemu postepowaniu policji. W manifestacji uczestniczylo okolo 3 tysiecy i nawet burmistrz miasta. Demonstracja przebiegala spokojnie, przemawiali zaangażowani w walke robotnikow dzialacze. Po zakonczeniu przemowien ludzie zaczęli powoli rozchodzic sie do domu. Nagle jakby na dany sygnal ktos rzucil w grupe policjantow bombe ktora jednego policjanta zabila , a pieciu ciezko ranila. Policja zaczęla strzelac w tłum. Trudno dokladnie ocenic ilu zginelo osob. Nastepnego dnia rozpoczely sie aresztowania i represje, o zabojstwo policjantow, oskarzono 8 osob. Proces sadowy byl parodia sprawiedliwosci.

Zapadlo 7 wyrokow smierci. Pomimo protestow na calym swiecie 4 z nich wykonano. Piec lat pozniej gubernator Altgels przebadal cala sprawe ponownie i okazalo sie ze oskarzenie bylo bezpodstawne. Wiele poszlak wskazuje rowniez ze bombe rzucil policjant prowokator. Jest to bardzo prawdopodobne gdy wydarzenia z Haymarket pozwolily policji na rozprawienie sie z aktywnym w tym czasie ruchem robotniczym.

Wlasnie na pamiatke tych wydarzen na calym swiecie 1 maja zaczęto obchodzic jako swieto lidzi pracy. Od czasu tamtych wydarzen nie raz jeszcze dochodzilo 1 maja do starc z policja, kiedy to robotnicy zadali poprawy warunkow zycia i pracy.

1 maja to nie jest swieto lewicy czy prawicy, to swieto i trzeba o tym pamietac!

Ludzie na pierwszym miejscu!

Potrzeba pracy i bogatego spoleczenstwa. Tak uwazaja europejskie centrale zwiazkow zawodowych. 15 maja jest dniem akcji – demonstracji o inna polityke w calej Europie. Trzeba stworzyc miejsca pracy na rownych warunkach. Nasze bogactwo trzeba zabezpieczac dzis i dla przyszlych pokolen. i od mozliwosci strajkowych Unia Europejska ma trzymac sie z dala.

Tak uwaza Zrzeszenie Zawodow Budowlanych. Dlatego stworzy sie roznego rodzaju aktywne dzialania we wspolpracy z roznymi zwiazkami, mlodzieza i uczniami. Oni razem chca podkreslic i zaznaczyc politykom ze, za

kryzys i bezrobocie nie maja placic osoby bez pracy.

Najpierw swiat finansow stworzyl kryzys. Otrzymał on "miliardowe paczki" pomocy lecz kryzys nadal trwa, Dlatego nalezy teraz stworzyc efektywna "paczke pracy" ktora zarazem stwaza ludzia prace i poprawi warunki budynkow w szkolach, przedszkolach, szpitalach i innych poprzez remonty i naklad na oszczednosc energii i poprawe srodowiska.

Jesli takze jestes zmeczony i popychany z miejsca na miejsca przez twojego szefa i rzad, to przyjdz i uczestnicz z Polskim Klubem Zwiazkowym w demonstracji. Potrzebujemy ciebie w piatek 15 maja.

O demonstracji - skontaktuj sie z Marcinem lub Robertem.

Zrzeszenie Zwiazkow Zawodowych Budownictwa

- Jest to zrzeszenie 11 zwiazkow budowlanych w Kopenhadze (murarze, ciesle, malarze, elektrycy, ogrodnicy, pracownicy robot ziemno – betonowych, montezy rusztowan, pracownicy wodno – kanalizacji i gazu oraz hydraulicy). Skontaktuj sie z nami pod adresem: Mølle Alle 26, 2500 Valby
Redakcja: Robert Olejnik og Mads Bruun Pedersen (DJ).

Napisz i zadzwon do polsko mowiacych zwiazkowcow: E-mail: rol@tib.dk (22 79 89 60) lub marcin.n@3f.dk (23 45 75 34). Przeczytaj wiecej po polsku na: www.bygsam.dk, www.3f.dk, www.malerneshus.dk